

Domovská stránka > Vyhľadanie právnických profesií > Typy právnických profesií

Typy právnických profesií

Slovensko

Na tejto stránke sa uvádza prehľad právnických profesií na Slovensku. Prokurátori Sudcovia Právni zástupcovia Právni zástupcovia / právni poradcovia Notári

Právnické profesie – úvod

Prokurátori

Organizácia

Prokuratúra Slovenskej republiky je nezávislým štátnym orgánom v čele s **generálnym prokurátorom**. Prokuratúra Slovenskej republiky v rámci svojej právomoci chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

Prokuratúra Slovenskej republiky má v štátnom rozpočte vlastnú samostatnú rozpočtovú kapitolu.

Postavenie a úlohu prokuratúry a generálneho prokurátora upravuje **Ústava Slovenskej republiky** (článok 149) a **zákon č. 153/2001 Z.z.** o prokuratúre, ktorý upravuje aj právomoci generálneho prokurátora a iných prokurátorov. Zákon upravuje aj organizáciu a riadenie prokuratúry. Postavenie, práva a povinnosti prokurátorov sú ustanovené v **zákone č. 154/2001 Z.z.** prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry.

Hierarchický systém

Plnenie úlohy **prokuratúry** ako orgánu ochrany práva si vyžaduje hierarchickú organizáciu. Umožňuje jednotné uplatňovanie zákonov a iných všeobecne záväzných predpisov, ako aj jednotné uplatňovanie trestnej politiky.

V rámci tohto hierarchického systému pôsobia prokurátori vo vzťahoch podriadenosti a nadriadenosti a všetci sú podriadení generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky.

Právomoci

Do pôsobnosti prokuratúry patrí:

trestné stíhanie osôb podozrivých zo spáchania trestných činov a dozor nad zachovávaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania v rozsahu podľa osobitného zákona a v prípravnom konaní,

dozor nad zachovávaním zákonnosti v miestach/podmienkach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody alebo osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená na základe rozhodnutia súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu,

uplatňovanie svojich oprávnení v konaní pred súdmi,

zastupovanie štátu v konaní pred súdmi, ak tak ustanovuje osobitný zákon,

dozor nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy v rozsahu ustanovenom zákonom,

podieľanie sa na príprave a realizácii preventívnych opatrení zameraných na predchádzanie porušovaniu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov,

podieľanie sa na odstraňovaní príčin a podmienok trestnej činnosti, na prevencii a na potláčaní kriminality,

podieľanie sa na tvorbe právnych predpisov (účasť na legislatívnom procese),

plnenie ďalších úloh, ak tak ustanovuje osobitný zákon/akt alebo medzinárodná zmluva vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom.

Úlohy

Generálny prokurátor a jednotliví prokurátori vykonávajú všetky úlohy, ktoré patria do pôsobnosti prokuratúry a pri vykonávaní svojich úloh a povinností využívajú všetky prostriedky ustanovené zákonom. Sú povinní:

uplatňovať (podľa najlepšieho vedomia a svedomia) Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony, medzinárodné zmluvy vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy,

rešpektovať a chrániť ľudskú dôstojnosť, základné ľudské práva a slobody a vyvarovať sa akejkoľvek diskriminácie,

chrániť verejný záujem,

postupovať iniciatívne, spravodlivo, nestranne a bez prietahov.

Hierarchia

Organizačný systém prokuratúry Slovenskej republiky tvoria tieto **orgány**:

Generálna prokuratúra je najvyšším orgánom a stojí na čele sústavy prokuratúry. Súčasťou generálnej prokuratúry sú tieto orgány:

úrad špeciálnej prokuratúry zriadený na odhaľovanie a stíhanie prípadov korupcie a organizovaného zločinu,

vojenská súčasť generálnej prokuratúry,

krajské prokuratúry (8), ktoré sú nadradené okresným prokuratúram v ich kraji a hlavná vojenská prokuratúra (1), ktorá je nadradená vojenským obvodným prokuratúram,

okresné prokuratúry (55) a vojenské obvodné prokuratúry (3).

Ministerstvo obrany zodpovedá za poskytovanie potrebných materiálnych a finančných zdrojov pre vojenskú súčasť generálnej prokuratúry a všetkých vojenských prokuratúr.

Ústredie generálnej prokuratúry sídli v Bratislave.

Sídla a **územné obvody** nižšie postavených prokuratúr zodpovedajú sídlam a okresom príslušných súdov. Sídla a územná príslušnosť však nezodpovedajú správne územnému rozdeleniu krajiny.

Prokurátor vykonáva svoje povinnosti v rámci **služobného pomeru**, ktorý vznikne vymenovaním prokurátora. Prokurátora vymenúva do **funkcie prokurátora bez časového obmedzenia** generálny prokurátor. Prokurátor pri prijímaní tejto funkcie musí zložiť sľub bez výhrady.

Kvalifikácie

Do funkcie prokurátora možno vymenovať len **štátneho občana Slovenskej republiky**, ktorý spĺňa tieto **podmienky**:

v deň vymenovania musí dosiahnuť vek najmenej 25 rokov,

musí mať vysokoškolské právnické vzdelanie,

musí mať spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,

musí byť bezúhonný a jeho morálne vlastnosti musia dávať záruku, že funkciu prokurátora bude riadne vykonávať,

musí ovládať štátny jazyk,
musí mať trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
nesmie byť členom politickej strany ani politického hnutia,
musí mať zloženú prokurátorskú skúšku,
musí súhlasiť s vymenovaním do funkcie prokurátora na určenú prokuratúru a súhlas musí mať písomnú formu.

Prokurátorom **vojenskej prokuratúry** môže byť len vojak, ktorý je:

v služobnom pomere profesionálneho vojaka,
vymenovaný alebo povýšený do dôstojníckej vojenskej hodnosti alebo do generálskej vojenskej hodnosti,
vyčlenený na plnenie úloh vojenskej prokuratúry podľa osobitného zákona.

Na **prokurátorskú skúšku** sa môže zapísať len **právny čakatel**. Právni čakatelia sa na voľné miesta prijímajú na základe výberového konania.

Za prokurátorskú skúšku podľa tohto zákona sa považuje aj **odborná justičná skúška, advokátska skúška a notárska skúška**.

Povýšenie do funkcie vedúceho prokurátora alebo vyššej funkcie je možné len na základe **výberového konania**.

Dočasné pridelenie prokurátora na výkon funkcie na inú prokuratúru je možné len s jeho súhlasom. Prokurátora možno preložiť na inú prokuratúru, len ak s preložením súhlasí alebo o preloženie sám požiada alebo ak mu bolo uložené disciplinárne opatrenie o takomto preložení.

Generálny prokurátor môže prokurátorovi, ktorý je trestne stíhaný pre úmyselný trestný čin alebo proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie pre skutok, za ktorý môže byť zbavený funkcie prokurátora, **pozastaviť** výkon jeho funkcie.

Služobný pomer prokurátora môže **zaniknúť** len z dôvodov ustanovených zákonom.

Úlohy a povinnosti

Dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor. Pri výkone tohto dozoru je prokurátor oprávnený:

dávať záväzné pokyny polícii pred začatím trestného stíhania, počas vyšetrovania a skráteného vyšetrovania a určovať lehoty na vybavenie vecí, každý pokyn musí byť uvedený v príslušnom spise,
vyžadovať spisy, dokumenty, materiály a správy o stave policajného vyšetrovania po začatí stíhania s cieľom zistiť, či polícia včas začala trestné stíhanie a riadne v ňom postupuje,

zúčastňovať sa na úkonoch polície, vykonáva jednotlivé vyšetrovacie úkony alebo celé vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie, vydáva rozhodnutia v ktorejkoľvek veci, pritom prokurátor postupuje podľa zákona, proti rozhodnutiu prokurátora je prípustná sťažnosť rovnako ako proti rozhodnutiu policajta, vrátiť veci polícii s pokynmi na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania, určovať lehotu na ich doplnenie, o vrátení vecí informuje obvinenú osobu aj poškodenú osobu,

zrušiť nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia polície a nahradiť ich vlastnými rozhodnutiami, prokurátor môže rozhodnúť o prerušení trestného stíhania alebo o postúpení veci do 30 dní od ich doručenia, ak prokurátor nahrádza rozhodnutie polície vlastným rozhodnutím inak, než na podklade sťažnosti oprávnenej osoby, proti jeho rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, rovnako ako proti rozhodnutiu policajta, prokurátor môže tiež nariadiť, aby sa vo veciach konalo vyšetrovanie a skrátené vyšetrovanie.

Len **prokurátor** je oprávnený:

podať obžalobu,

uzavrieť s obvineným dohodu o vine a treste a podať návrh súdu na jej schválenie,

prerušiť trestné stíhanie,

zastaviť trestné stíhanie alebo podmienčne ho zastaviť,

schváliť zmier alebo vybavenie vecí v predsúdnom konaní a zastaviť trestné stíhanie,

nariadiť zaistenie majetku obvineného a určiť, na ktoré prostriedky a veci sa toto zaistenie nevzťahuje, alebo zrušiť také zaistenie,

vykonať zaistenie nároku poškodeného na náhradu škody, zrušiť toto zaistenie, a to aj čiastočne, alebo vec z neho vyňať,

nariadiť exhumáciu mŕtvol,

vyžiadať súhlas na trestné stíhanie alebo na podanie návrhu na vzatie do väzby osoby, v ktorej prípade je na taký úkon potrebný súhlas Národnej rady Slovenskej republiky, Súdnej rady Slovenskej republiky, ústavného súdu alebo Európskeho parlamentu,

navrhnúť súdu vzatie obvineného do väzby a predĺženie doby trvania väzby,

navrhnúť vyžiadanie obvineného z cudziny,

vykonať predbežné vyšetrovanie v konaní o vydanie do cudziny, ak zákon neustanovuje inak,

navrhnúť súdu na základe žiadosti príslušného cudzieho orgánu predbežné zaistenie majetku patriaceho osobe, proti ktorej sa vedie v cudzine trestné stíhanie alebo časti tohto majetku nachádzajúceho sa na území Slovenskej republiky.

Pri výkone **dozoru nad zachovávaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody**, alebo osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená, prokurátor musí zabezpečiť, aby:

tieto osoby boli držané na týchto miestach iba na základe rozhodnutia súdu, alebo iného oprávneného orgánu v cele policajného zaistenia alebo v miestach, kde sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranné liečenie, ochranná výchova, ústavné liečenie, ústavná výchova,

na týchto miestach boli dodržiavané zákony a ostatné všeobecne záväzné predpisy.

V **občianskoprávných konaniach** prokurátor je oprávnený:

Podat' návrh na začatie občianskoprávneho konania s cieľom:

uložiť ochrannú výchovu osobe, ktorá dovŕšila dvanásť rok svojho veku a je mladšia ako štrnásť rokov, ak spáchala trestný čin, za ktorý sa podľa trestného zákonníka dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na doživotie,

určiť nezákonnosť štrajku alebo výluky,

určiť neplatnosť prevodu majetku štátu podľa zákona o preukázaní pôvodu finančných prostriedkov pri privatizácii, zákona o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby alebo zákona o správe majetku štátu,

preskúmať zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov v prípadoch, v ktorých sa nevyhovelo protestu prokurátora,

zrušiť nezákonné rozhodnutie obce, ak obec nezrušila svoje rozhodnutie na základe protestu prokurátora,

vstúpiť do občianskeho súdneho konania vo veciach:

spôsobilosti na právne úkony

vyhlásenia za mŕtveho

výchovy maloletých

opatrovníckych

zápisu do obchodného registra

konkurzu a vyrovnania

Pri dohľade na dodržiavaním zákonov a iných právne záväzných predpisov orgánov verejnej správy má prokurátor právo **preskúmať zákonnosť**: všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných správnymi orgánmi, interných správnych pravidiel vydaných orgánmi verejnej správy s cieľom zabezpečiť plnenie úloh v oblasti verejnej správy, rozhodnutí v jednotlivých veciach v oblasti verejnej správy, postupu orgánov verejnej správy pri vydávaní opatrení a rozhodnutí v oblasti verejnej správy.

Sudcovia

Organizácia

Súdni úradníci

Hlavný referent - asistent (382 KB)

Súdny tajomník (295 KB)

Vyšší súdny úradník (460 KB)

Asistent sudcu najvyššieho súdu (291 KB)

Právni zástupcovia

Právne databázy

Ďalšie informácie sa nachádzajú na [webovej stránke](#) Slovenskej advokátskej komory.

Právni zástupcovia / právni poradcovia

Právne databázy

Ďalšie informácie sa nachádzajú [webovej stránke](#) slovenského centra právnej pomoci.

Notári

Notár v Slovenskej republike musí mať ukončené **vysokoškolské právnické vzdelanie**.

Úlohou notára je vykonávať právnu prevenciu a vydávať overené úradné listiny.

Dohľad nad notármi má ministerstvo spravodlivosti.

Notár musí byť členom **Notárskej komory** Slovenskej republiky .

Právne databázy

Webová stránka komory notárov poskytuje podporu notárom len prostredníctvom intranetu. Prístup prostredníctvom URL je **bezplatný**, vyhľadávanie informácií je však obmedzené.

Databáza poskytuje prístup k:

verejným registrom,

zoznamu notárov (kontaktné informácie, jazykové zručnosti, úradné hodiny),

právnym predpisom.

Posledná aktualizácia: 18/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.